

VISOKI DOPRINOSI ŠTETNIJI OD POREZA NA DODATU VREDNOST

Autor: I. RADAK

Ministarka finansija dobija podršku stručnjaka za koncept poreske reforme koji je osmislila

Beograd - Ministarka finansija Diana Dragutinović po svemu sudeći dobija podršku stručne javnosti za koncept poreske reforme koji je osmislila, a koji podrazumeva povećanje PDV-a na 21 odsto uz smanjenje poreskog opterećenja na zarade za trećinu. Stručnjaci za poreze, koji su juče učestvovali u Pres klubu Medija centra, jednoglasno su dali podršku ideji ministarke nasuprot za sada neformalnog predloga da PDV ostane 18 odsto, ali da deo proizvoda koji se trenutno oporezuje po stopi od osam odsto takođe budu u režimu više stope.

Asistent na Ekonomskom fakultetu u Beogradu Saša Randelović ocenio je da viši PDV ne bi u potpunosti bio prevaljen preko cena na potrošače jer bi i proizvođači i prometnici u uslovima slabe tražnje morali da preuzmu deo tog tereta. On je podsetio da PDV ne bi pogodio izvoznike, a uz to bi smanjenje opterećenja na zarade učinilo privredu konkurentnijom i povećalo izvozni potencija.

- Takođe, ne bih se složio sa tvrdnjom da veći PDV više pogađa siromašnije građane. Istraživanja iz razvijenih zemalja pokazuju da PDV ipak nije tako regresivan kao što se misli i da doprinosi, koji su kod nas viši više pogađaju siromašnije slojeve - naglasio je Randelović i dodao da bi siromašni bili pogođeni drugim konceptom poreske reforme ukoliko bi deo životnih namirnica bio ubuduće oporezivan sa 18, a ne sa osam odsto kao sada.

Konsultant za poreski sistem Saša Radulović bio je još određeniji naglasivši da drugi koncept reforme „ne valja“. „Predlog ministarke finansija je pravac u kojem bi trebalo da idemo. Kada neko proizvodi, smanjenje poreza na rad će mu stvoriti prostor za profitabilnost i moći će da snizi cenu svojih proizvoda i da amortizuje efekat povećanja PDV-a. Ima i mogućnost da poveća zarade zaposlenima“, smatra Radulović. On je dodao da je porez na rad najveće opterećenje za firme i da je „ubica radnih mesta“. Finansijski savetnik USAID Nikola Altiparmakov ocenio je da bi povećanje PDV-a, a smanjenje opterećenja zarada bilo socijalno pravičnije. On je naglasio da zbog privrednog modela koji ima, Srbija sebi ne može da priušti opšte smanjenje poreza već jedino može da se priča o preraspodeli odnosno da se više oporezuje potrošnja, a manje proizvodnja smanjenjem opterećenja zarada.

Antrfile:

Obmana

Na pitanje da li protivnici povećanja PDV obmanjuju javnost tvrdnjama da su takvi potezi podbacili u drugim zemljama Altiparmakov je odgovorio da se pokazalo da prihodi od PDV-a nisu podbacili u zemljama koje su tokom krize povećale stope niti se to prenelo na cene i inflaciju. „Naprotiv, efekti su jako pozitivni“, rekao je Altiparmakov.

PORESKI REZOVİ TUPİM NOŽEM

Autor: V.ČVORKOV

VLADA NESLOŽNA O FISKALNOJ REFORMI

Iako se izgleda svi u Srbiji u načelu slažu s ministarkom finansija Dianom Dragutinović da treba smanjiti porez na zarade a povećati porez na dodatu vrednost, izgleda da će fiskalna reforma koju je ona zamislila ipak morati da sačeka neka druga vremena. Najžešći javni protivnik namere da se poreska reforma izvede odmah, ministar ekonomije Mlađan Dinkić, kaže da ministarkin plan nije loš, ali da ipak treba sačekati da se slegnu potresi svetske ekonomske krize. Bilo da je u pitanju samo to, ili – kako misle pojedini analitičari – strah da bi poreska reforma na kratak rok mogla imati negativne efekte po Vladu, s obzirom na to da su skori izbori verovatni, čini se da Dinkićeva reč za sada ima veću prevagu.

Predlog Diane Dragutinović ne treba shvatiti samo kao puko prelivanje novca s jedne budžetske stavke na drugu koje s običnim građanima nema nikakve veze. Suštinski, reforma koju ona traži znači mnogo više i u vrednosnom smislu: smanjenjem poreza na zarade država bi stimulisala rad, a povećanjem PDV-a destimulisala potrošnju.

Uz to, kako objašnjava Saša Ranđelović s Ekonomskog fakulteta u Beogradu, porez na zarade je "ubica radnih mesta", tako da bi ga trebalo smanjiti, a ako se već negde moraju nadomestiti tako izgubljeni budžetski prihodi, treba povećati stopu PDV-a. Za razliku od Dinkića, konsultant za investicije i poreski sistem Saša Radulović veruje da je upravo predložena reforma u kojoj bi građani izdvajali petinu manje dažbina državi kroz meseč na primanja i obavezno socijalno osiguranje, pravo rešenje za prevazilaženje negativnih efekata svetske krize.

– U protekle dve godine izgubili smo gotovo 200.000 radnih mesta, a glavni uzroci su ogromni nameti na proizvodnju, koji snižavaju konkurentnost naše privrede. Ovo rešenje bi smanjilo ukupne namete na rad za trećinu – kaže Radulović, i pojašnjava da se smanjenje poreza ne odnosi samo na mesečne zarade već i na obavezne doprinose.

Smanjenje poreza na mesečne zarade i doprinose dovešće do toga da će proizvođači postati konkurentniji, kao i njihov izvoz, a otvoriće se prostor za smanjenje cena proizvoda u našoj zemlji, kao i za povećanje plata, naveo je Radulović. Komentarišući najavu ministarke Dragutinović o povećanju stope PDV-a od tri posto kao delu šire poreske reforme, Radulović je naglasio da je to neophodna mera jer se smanjenjem poreza na lični dohodak i stope doprinosa stvara manjak prihoda u budžetu, koji mora nekako da se nadokadi.

– Smanjenjem fiskalnog opterećenja privrede otvoriće se prostor za povećanje zarada i za nova zapošljavanja jer će pametni to uraditi – naglasio je Radulović. – Povećana stopa PDV-a uticaće na cenu uvoznih artikala, ali će domaća preduzeća, najverovatnije, morati povećanje PDV-a da amortizuju unutrašnjim prilagođavanjem i da ga ne prebacuju na krajnjeg kupca jer ukoliko povećaju cenu, to bi njihove proizvode učinilo skupljim i nekonkurentnim na tržištu.

Savetnik Američke agencije za pomoć i razvoj (USAID) Nikola Altiparmarkov kaže da je Vlada Srbije pred velikim iskušenjem da li da poreskom reformom napravi odgovornu odluku i zbog toga možda bude kažnjena na izborima ili, pak, da sačeka da izbori prođu i tek onda krene u promene.

– Slična poreska reforma sprovedena je u većem broju evropskih zemalja tako da je, na primer, PDV u Nemačkoj povećan tri posto i smanjeno je fiskalno opterećenje zarada, a prošle godine je i u Mađarskoj PDV povećan, ali pet posto, uz istovremeno snižavanje poreskog opterećenja privrede. Razlika u poreskim reformama u te dve države je u tome što je u Nemačkoj ona sprovedena na početku mandata vlade, tako da je bilo vremena da građani osete pozitivne efekte tih mera, dok su u Mađarskoj reforme sprovedene neposredno pred opšte izbore, tako da su građani kaznili vladajuću političku elitu – objasnio je Altiparmarkov.

Antrfile:

Veći PDV – veće i cene

- Povećanje poreza na dodatu vrednost imalo bi za posledicu rast cena i nepovoljno bi uticalo na poslovanje privrede i standard građana, bez obzira na to što bi taj potez pratila druga kontramera – smanjenje poreza na zarade – izjavio je juče direktor za korporativne i regulatorne poslove "Denjub fuds grupe" Rade Pribićević. On tvrdi da bi povećanje PDV-a od tri posto, što predlaže ministarka finansija Diana Dragutinović, bilo zaista radikalna mera koja bi za rezultat imala kontraefekat u vidu smanjenja budžetskih prihoda.
- Ukoliko se uveća PDV, imaćemo pad tražnje, manju prodaju i, u krajnjoj liniji, gubitak radnih mesta – rekao je Pribić ević, navodeći da poreskoj reformi treba pristupiti oprezno i naći pravo sistemsko rešenje koje će podsticati privredni razvoj.

[Elektronska arhiva MEDIJSKE DOKUMENTACIJE ne može se koristiti \(kopirati, replicirati ili pretraživati\) u komercijalne svrhe bez posebne dozvole i ugovora sa vlasnikom Arhive - Ebart/Medijska dokumentacija©.](#)

DIANINA REVOLUCIJA I DINKIĆEV KONTRANAPAD

Autor: D. U.

PORESKE PERIPETIJE U VLADI SRBIJE

Već gotovo dve godine traje natezanja u Vladi Srbije oko poreske reforme, a da se ni dan-danas nismo makli dalje od početka. Tačnije, ministarka finansija Diana Dragutinović i kolega joj od ekonomskog resora Mlađan Dinkić nisu se ni za milimetar pomerili.

Diana traži veći PDV i predlaže revoluciju u poreskom sistemu, a Dinkić gura kontrarevoluciju i ne da povećanje poreza na dodatu vrednost. I tako svaka dva-tri meseca njih dvoje pokrenu polemiku, a reforma tapka u mestu. Novina je da se sada uključio i premijer, koji nije stao ni na jednu stranu već je samo potvrdio da rešenja ima mnogo, a da se još ne zna koje je ono pravo.

Elem, ministarka finansija Diana Dragutinović je izjavila da su spremne različite verzije poreske reforme, i dodala da se zalaže za "revolucionarnu verziju", kojom bi se porez na dodatu vrednost povećao za tri procentna poena.

– Ja se zalažem za to da se za trećinu smanje fiskalna opterećenja na zarade, i porezi i doprinosi. Gubitak prihoda bi se neutralisao rastom PDV-a – kazala je ona.

Diana Dragutinović je precizirala da plate do 16.500 dinara ne bi bile oporezovane, a porez na zarade iznad tog iznosa bio bi deset posto. Ministarka finansija je kazala da bi volela da poreska reforma prati budžet za 2011. godinu, i dodala da će Vlada Srbije odlučiti koja će verzija reforme biti primenjena. Ona je najavila i da će konačan predlog zakona o fiskalnoj odgovornosti biti završen nakon posete Međunarodnog monetarnog fonda u avgustu i da će biti usvojen ove godine.

– Verujem da će ovaj zakon, nakon usaglašavanja s MMF-om, biti usvojen u ovoj godini, a istovremeno odrediti fiskalnu politiku u vremenu koje je pred nama – rekla je Diana Dragutinović.

Međutim, kao i uvek do sada, nakon nje se oglasio i ministar ekonomije i regionalnog razvoja Mlađan Dinkić i izjavio da u naredne dve godine, odnosno do kraja mandata aktuelne Vlade, neće biti promene stope PDV-a niti promena u oporezivanju plata.

– U naredne dve godine ne očekujem nikakve promene, niti u stopi PDV-a, niti u oporezivanju plata. Porezi se neće menjati do kraja mandata ove vlade – rekao je Dinkić, i dodao da Ministarstvo finansija razmišlja o poreskoj reformi, ali da je izvesno da nikakvih promena u poreskim zakonima neće biti do kraja mandata Vlade.

On je dodao da izjavu ministarke finansija Diane Dragutinović o povećanju PDV-a i promeni oporezivanja plata treba shvatiti u dugoročnom kontekstu, navodeći da ideja da se smanji oporezivanje rada, a poveća oporezivanje potrošnje nije loša.

– Ali, imajući u vidu sadašnje stanje i relativno ubrzanje oporavka srpske privrede, sada ne treba ništa dirati, nego eventualno razmišljati o promenama kada se slegnu potresi od ekonomske krize – poručio je ministar Dinkić.

Premijer Srbije Mirko Cvetković izjavio je juče da će strateško reformski pravac u ekonomskoj politici Srbije biti spreman do septembra i da se razmatraju različite opcije. On je, na otvaranju nove fabrike u zemunskoj "Galenici", rekao da će taj pravac biti osnov za reforme u narednih pet do deset godina.

Cvetković je rekao da izjavu ministarke finansija Diane Dragutinović o poreskim promenama treba tumačiti u kontekstu izrade tog dokumenta, koji će biti primenjen neposredno i biti osnov za reforme u narednih pet do deset godina.

Zašto ovoliko gombanja oko nužne reforme odgovor daje u jučerašnjoj izjavi savetnik Američke agencije za pomoć i razvoj (USAID) Nikola Altiparmarkov.

– Poreske reforme su Srbiji neophodne, ali su prilično nepopularne i zavise od političke volje jer se uglavnom sprovode u prvoj godini imenovanja nove vlade, a ne u predizbornim godinama, izjavio je Altiparmarkov.

Imajući sve to u vidu, srpska vlada će biti na velikom iskušenju - da li da učini ekonomski

odgovornu i pravilnu odluku i da rizikuje da bude politički kažnjena, kao što je to bila politički kažnjena vlada u Mađarskoj ili da se sačekaju izbori i da se to uradi u prvoj godini posle izbora”, rekao je Altiparmarkov. On je mišljenja da bi poreska reforma u značajnoj meri smanjila fiskalno opterećenje privrede, a smanjenje prihoda u budžetu kao posledica tog rasterećenja moglo bi da se nadoknadi povećanjem drugih dažbina, kao što je porez na dodatu vrednost (PDV).

Antrfile:

Sve je na stolu

– Sve što čujete je na stolu, tako da komentari na jednu ili drugu izjavu, bez obzira na to koliko se s njima slagali ili ne, jesu nešto što je radna stvar. Ono što će definitivno biti je paket za koji mislim da će kao finalni biti spreman u septembru, a pre toga će biti u javnoj raspravi – rekao je juče Cvetković.

[Elektronska arhiva MEDIJSKE DOKUMENTACIJE](#) ne može se koristiti (kopirati, replicirati ili pretraživati) u komercijalne svrhe bez posebne dozvole i ugovora sa vlasnikom Arhive - Ebart/Medijska dokumentacija©.